

Examenul național de bacalaureat 2022
Proba Ec)

Testul de antrenament nr. 3

Filiera teoretică, profil umanist, toate specializările; Filiera vocațională - profil artistic, toate specializările; - profil sportiv, toate specializările; - profil pedagogic, specializările: bibliotecar-documentarist, instructor-animator, instructor pentru activități extrașcolare, pedagog școlar, educator-puericultor; - profil teologic, toate specializările.

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I _____ **(30 de puncte)**

Citiți, cu atenție, sursele de mai jos:

A. ”Începând din a doua jumătate a secolului al XVIII-lea, boierii moldoveni și munteni adresaseră curților de la Petersburg, Viena, Paris și Berlin numeroase memorii prin care solicitau sprijinul în vederea reorganizării principatelor. La originea acestor memorii s-a aflat ostilitatea boierimii față de regimul fanariot, generate de politica de reformă, și față de dominația otomană care îl impusese. Memoriile propuneau un larg evantai de soluții politice, dar ele reclamau, toate, confirmarea și consolidarea autonomiei (sau chiar independența) (...).

Preconizate încă de la Convenția de la Akkerman, Regulamentele Organice au fost redactate de comisii de boieri, deținători, așadar, ai unei vechi experiențe în acest domeniu, sub supravegherea autorităților rusești, preocupate să facă din textele fundamentale elaborate un mijloc de consolidare a influenței Petersburgului în Principatele dunărene.

Regulamentele Organice au introdus separarea puterilor în stat. Puterea legislativă era reprezentată de o Adunare obștească, aleasă pe cinci ani, în care ponderea importantă avea să o aibă marea boierime; Adunării îi revenea inițiativa și redactarea legilor, prezentate apoi domnului. Acesta era ales pe viață de o Adunare obștească extraordinară, cuprinzând, alături de boieri, și reprezentanți (...) ai burgheziei în formare (...).

Regulamentele Organice au îndeplinit funcția unei constituții și, în pofida unor vestigii ale medievalității și a consacării poziției dominante a marii boierimi, ele au contribuit la modernizarea, în ansamblu, a societății românești.”
(Florin Constantiniu, *O istorie sinceră a poporului român*)

B. ”La 30 iunie/12 iulie 1866, domnitorul Carol a depus jurământ pe Constituția adoptată și care, în ziua următoare, a fost promulgată (...).

Deși Constituția ar fi putut avea un caracter cu mult mai înaintat dacă liberalii radicali și-ar fi putut impune punctul de vedere, ea a reflectat, totuși, prin rezultanta la care s-a ajuns, succesul partizanilor stabilirii unor noi rânduieli politice, realizându-se un pas mai departe esențial pe drumul desăvârșirii organizării moderne a societății românești. Proclamând drepturile românilor, evidențiind principiul separației puterilor și pe cel al responsabilității ministeriale, Constituția a contribuit la alinierea României pe lângă țările înaintate ale vremii, cel puțin prin proclamarea principiilor fundamentale ale sistemului ei constitutional. Unele stipulații ale ei nu reflectau întru totul realitățile de atunci ale societății românești, dar este evident că tocmai acestea au contribuit la grăbirea unor procese, la forțarea lor. Constituția nu a fost elaborată doar pentru etapa istorică pe care o parcurgeau atunci românii, ci, afirmând ferm suveranitatea națională și aspirația la independență, prin tonul în care era scrisă, prin unele stipulații și mai ales prin ignorarea suzeranității otomane și a garanției puterilor, ea se înfățișa ca un statut fundamental al unei țări neatârnată.

Cel dintâi titlu al Constituției proclama dreptul țării de a-și purta denumirea pe care i-o conferiseră locuitorii ei și, mai ales, respingându-se orice intenție separatistă, se reafirma cu vigoare principiul unității statului național. *Principatele Unite Române* – se scria în cel dintâi articol – *constituie un singur stat indivizibil sub denumirea de România.*”
(Academia Română, *Istoria Românilor*)

Pornind de la aceste surse, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Numiți un act cu caracter constitutional precizat în sursa A.

2 puncte

2. Precizați, din sursa B, o informație referitoare la domnitorul Carol. **2 puncte**
3. Menționați un principiu politic și un deziderat al românilor, la care se referă atât sursa A, cât și sursa B. **6 puncte**
4. Scrieți, pe foaia de examen, litera corespunzătoare sursei care susține că documentul constituțional a accelerat transformarea statului român după modelul occidental. **3 puncte**
5. Scrieți o relație cauză-efect stabilită între două informații selectate din sursa A, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (cauză, respectiv efect). **7 puncte**
6. Prezentați alte două acte cu caracter constituțional ale epocii moderne, în afara celor menționate în sursa A. **6 puncte**
7. Menționați o caracteristică a Constituției din anul 1866. **4 puncte**

SUBIECTUL al II-lea _____ (30 de puncte)

Citiți cu atenție sursa de mai jos:

”Bineînțeles că, pentru naziști, 30 ianuarie 1933 a fost ziua mult visată, momentul de triumf pentru care luptaseră, clipa în care s-au deschis porțile către noua și frumoasa lume – și începutul a ceea ce mulți sperau să fie șansa de a beneficia de prosperitate, posturi mai bune și putere. Mulțimi entuziasmate l-au însoțit pe Hitler pe drumul de întoarcere la Kaisenhof după întâlnirea avută cu Hindenburg. (...)”

Puterea nu fusese cucerită, cum pretindea mitologia nazistă. Îi fusese încredințată lui Hitler, care fusese numit cancelar de către președintele Reichului în aceeași manieră în care fuseseră numiți predecesorii săi imediați. Chiar și așa, ovațiile bine puse la punct, care i-au adus în extaz pe Hitler, ca și pe alți lideri ai partidului, au indicat faptul că n-a fost vorba despre un transfer obișnuit al puterii. Iar cei care au înțeles greșit ori au interpretat greșit importanța evenimentelor din ziua respectivă aveau să-și dea seama, aproape de a doua zi, cât de mult se înșelaseră. După 30 ianuarie 1933, Germania nu va mai fi niciodată la fel.

Acea zi a fost un sfârșit și un început. Ea a reprezentat sfârșitul nedeplânsei Republici de la Weimar și punctul culminant al crizei generalizate a statului provocate de prăbușirea ei. În același timp, numirea lui Hitler în funcția de cancelar a marcat începutul procesului care avea să ducă la abisul războiului și genocidului și să determine autodistrugerea Germaniei ca stat-națiune. Ea a semnat eliminarea extraordinar de rapidă a limitelor comportamentului inuman care avea să ducă la Auschwitz, Sobibor, Majdanek și alte lagăre ale morții ale căror nume sunt sinonime cu ororile nazismului.” (Ian Kershaw, *Hitler*)

Pornind de la această sursă, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Numiți președintele german, precizat în sursa dată, care l-a numit pe liderul nazist în funcția de cancelar al Reichului. **2 puncte**
2. Precizați secolul la care se referă sursa dată. **2 puncte**
3. Menționați două lagăre de exterminare germane la care se referă sursa dată. **6 puncte**
4. Menționați, din sursa dată, două informații referitoare la importanța pentru naziști a zilei de 30 ianuarie 1933. **6 puncte**
5. Formulați, pe baza surse date, un punct de vedere referitor la semnificația ajungerii nazistilor la putere, din 30 ianuarie 1933, susținându-l cu două informații selectate din sursă. **10 puncte**
6. Argumentați, printr-un fapt istoric relevant, afirmația conform căreia regimurile politice totalitare au reprezentat o caracteristică a Europei din prima jumătate a secolului al XX-lea. Se punctează coerența și relevanța argumentării elaborate prin utilizarea unui fapt istoric relevant, respectiv a conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia.) **4 puncte**

SUBIECTUL al III-lea _____ (30 de puncte)

Elaborați, în aproximativ două pagini, un eseu despre romanitatea românilor în viziunea istoricilor, având în vedere:

- menționarea a doi umaniști, cronicari, istorici, români sau străini, care au abordat romanitatea românilor și a două asemănări între viziunea acestora ;
- precizarea unei teorii prin care a fost transformată romanitatea românilor în argument de luptă politică și prezentarea unui aspect referitor la aceasta;
- formularea unui punct de vedere referitor la semnificația studierii romanității românilor pentru istorici și susținerea acestuia printr-un argument istoric.

Notă! Se punctează și utilizarea limbajului istoric adecvat, structurarea prezentării, evidențierea relației cauză-efect, elaborarea argumentului istoric (prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea succesiunii cronologice/logice a faptelor istorice și încadrarea eseului în limita de spațiu precizată